

T-193/02. sz. ügy

**Laurent Piau
kontra
az Európai Közösségek Bizottsága**

„A Fédération internationale de football association (FIFA) játékosügynöki tevékenységet meghatározó szabályzata – Vállalkozások társulása által hozott döntés – Az EK 49., EK 81. és EK 82. cikk – Panasz – Közösségi érdek hiánya – Elutasítás”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2005. január 26. II - 217

Az ítélet összefoglalása

- 1. Eljárás – Beavatkozás – Az alperes által fel nem hozott elfogadhatatlansági kifogás – Elfogadhatatlanság – Eljárásgátló okokra alapított elfogadhatatlansági kifogás – A bíróság által hivatalból történő vizsgálat
(Bíróság Alapokmánya, 40. cikk, (4) bekezdés és 53. cikk; Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata, 113. cikk és 116. cikk, 3. §)*

2. *Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok – A 17. rendelet alapján, panasz nyomán indult eljárást befejező határozat – Panaszos – Olyan harmadik vállalkozás, amelynek elismerték az igazgatási eljárás keretében észrevételek előterjesztésére vonatkozó jogos érdekét – Elfogadhatóság*
(EK 81., 82. cikk és 230. cikk, (4) bekezdés; 17. tanácsi rendelet)
3. *Verseny – Közösségi szabályok – Vállalkozások társulásai – Fogalom – Nemzeti labdarúgó-szövetségek – Bennfoglaltság*
(EK 2. és EK 81. cikk)
4. *Verseny – Közösségi szabályok – Vállalkozások társulásai – Fogalom – Nemzetközi Labdarúgó-szövetség – Bennfoglaltság*
(EK 81. cikk)
5. *Verseny – Kartellek – Vállalkozások társulásai által hozott döntések – Fogalom – A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség által elfogadott, a játékosügynöki tevékenységet meghatározó szabályzat – Bennfoglaltság*
(EK 81. cikk)
6. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A panaszok vizsgálata – Sport jellegű célt nélkülöző gazdasági tevékenység ráruházott állami hatósági jogkörrel nem rendelkező magánjogi szervezet általi szabályozására vonatkozó panasz – A közigazgatási eljárást befejező határozat – A versenyszabályok vonatkozásában a Bizottság által végzett értékelésekre korlátozódó bírósági felülvizsgálat*
(17. tanácsi rendelet)
7. *Verseny – Közigazgatási eljárás – A panaszok vizsgálata – Valamely ügyben való eljáráshoz fűződő közösségi érdek figyelembevétele – Értékelési szempontok – A Bizottság mérlegelési jogköre – Korlátok – Bírósági felülvizsgálat*
(EK 81., EK 82. cikk és EK 85. cikk, (1) bekezdés)
8. *Verseny – Kartellek – Tiltalom – Mentés – A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség által elfogadott, a játékosügynöki tevékenységet meghatározó szabályzat – A szakma gyakorlásához szükséges engedély bevezetése – Az ügynökök szakmaisága megerősítésének és kollektív önszerveződése elősegítésének célja – Megengedhetőség*
(EK 81. cikk, (3) bekezdés)

9. *Verseny – Erőfölény – Kollektív erőfölény – Fogalom – Kollektív szervezet – Feltételek (EK 82. cikk)*
10. *Verseny – Erőfölény – Kollektív erőfölény – Feltételek – A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség helyzete a játékosügynöki szolgáltatások piacán (EK 82. cikk)*

1. A beavatkozási kérelemben előterjesztett kérelmek csak az egyik fél kérelmeinek támogatására irányulhatnak. A beavatkozó ezért nem hozhat fel olyan elfogadhatatlansági kifogást, amelyre az a fél, amelynek kérelmei támogatása végett a beavatkozást megengedték, nem hivatkozik.

nak, akinek rendelkeznie kell a jogos érdekeinek védelmére szolgáló jogorvoslati lehetőséggel. Ugyanígy, az a harmadik vállalkozás, amelynek a Bizottság elismerte jogos érdekét az ilyen eljárás keretében észrevételek tételére, kereset előterjesztésére jogosult az eljárást véglegesen befejező határozattal szemben.

Mindazonáltal, az Elsőfokú Bíróság az eljárási szabályzata 113. cikkének értelmében bármikor hivatalból vizsgálhatja, hogy a kereset eljárásgátló okok fennállása miatt nem elfogadhatatlan-e, beleértve ebbe a beavatkozók által felhozott okokat is.

(vö. 38. pont)

(vö. 35–37. pont)

3. A nemzeti szövetségek, amelyek olyan labdarúgó egyesületeket fognak össze, amelyek számára a labdarúgás gazdasági tevékenységet jelent, és amely labdarúgó egyesületek következképpen az EK 81. cikk szerinti vállalkozások, ugyan ezen rendelkezés szerint vállalkozások társulásai.

2. A 17. rendelet alapján benyújtott panasz nyomán indult eljárás Bizottság általi folytatásának megtagadása és a panasz elutasítása sérelmet okoznak a panaszos-

Az a körülmény, hogy ezek a nemzeti szövetségek a professzionális (hivatásos) egyesületek mellett amatőr egyesületeket

is tömörítenek, nem kérdőjelezheti meg ezt a megállapítást. E tekintetben, valamely sportegyesület vagy sportszövetség által adott egyoldalú minősítés, amelyben sportolókat vagy egyesületeket „amatőrnek” minősít, önmagában még nem zárja ki, hogy azok a Szerződés 2. cikke értelmében vett gazdasági tevékenységet folytassanak.

tartozó vállalkozások tevékenysége azokkal a hatásokkal jár, amelyre e rendelkezés vonatkozik. Az a jogi háttér, amelyben a vállalkozások döntéseiket meghozzák, és e jogi háttérnek az egyes nemzeti jogrendszerek általi minősítése a közösségi versenyjogi szabályok alkalmazhatóságára nézve nem bírnak jelentőséggel.

(vö. 71–72. pont)

(vö. 69–70. pont)

4. A Fédération internationale de football (FIFA) az EK 81. cikk szerint vállalkozások társulása. Ugyanis nemzeti szövetségeket tömörít, amelyek egyszerre vállalkozások társulásai, mivel a tagjaik a gazdasági tevékenységet folytató egyesületek, és vállalkozások is, mivel maguk is gazdasági tevékenységet folytatnak, ugyanis a FIFA alapszabálya értelmében kötelesek részt venni az általa szervezett versenyeken, kötelesek minden nemzetközi találkozó után a FIFA-nak bruttó bevételük bizonyos százalékát befizetni, és az Alapszabály szerint a FIFA-val együtt az illető sportrendezvényekre vonatkozó terjesztési és közvetítési jogok kizárólagos tulajdonosai.

5. A Fédération internationale de football (FIFA) által a játékosügynöki tevékenység, mint szolgáltatásnyújtási gazdasági tevékenység – amely nem tartozik a sport sajátos jellegének a Bíróság ítélkezési gyakorlata által kimunkált fogalma alá – szervezése érdekében elfogadott szabályzat az EK 81. cikk (1) bekezdése szerinti vállalkozások társulása által hozott döntés, amellyel kapcsolatban be kell tartani a közösségi versenyjogi szabályokat, amennyiben annak hatásai vannak a Közösségen belül.

Az EK 81. cikk ugyanis annyiban alkalmazható az egyesületekre, amennyiben saját tevékenységük vagy a hozzájuk

Ugyanis, egyrészt azt a FIFA saját jogkörében, nem pedig valamely állami hatóság által a sporttevékenységgel kapcsolatos közérdekű feladat ellátása érdekében ráruházott szabályozási hatáskörében eljárva bocsátotta ki, másrészt kötelező jellegét tekintve a Fédération internationale-tag nemzeti szövetségekre (amelyek kötelesek hasonló – utóbb a Fédération által

jóváhagyandó – szabályozást kibocsátani), valamint az egyesületekre, a játékosokra és a játékosügynökökre nézve, kifejezi a FIFA akaratát tagjainak a játékosügynöki tevékenységre vonatkozó magatartásának összehangolására.

ezért tehát a Szerződés egyéb rendelkezéseire csupán annyiban terjedhet ki, amennyiben azok esetleges megsértése a versenyjogi szabályok egyidejű megsértését is eredményezi. A bírósági felülvizsgálat az alapvető elvek esetleges megsértésére is csak abban az esetben terjedhet ki, ha az a versenyjogi szabályok megsértésével járna.

(vö. 73–75. pont)

(vö. 76–79. pont)

6. A valamely gazdasági tevékenység megszervezésére szolgáló és az alapvető szabadságokat érintő szabályozás elvileg az állami főhatalom jogosultjának hatáskörébe tartozik. Nem lehet ugyanis eleve abból kiindulni, hogy valamely – sem a sport sajátos jellegével, sem a sportegyesületek önszerveződési szabadságával nem kapcsolatos – tevékenységnek olyan magánjogi szervezet általi szabályozása, amelynek ilyen értelemben semmiféle állami hatáskört nem adtak át, elvileg összeegyeztethető a közösségi joggal.

7. Amikor a Bizottság versenyjog területén benyújtott panaszt vizsgál a közösségi érdek szempontjából, annak értékelése az egyes ügyekben felmerülő ténybeli és jogi körülményektől függ, amelyek ügyről-ügyre jelentősen különbözhetnek, nem pedig előre meghatározott szempontoktól, amelyek alkalmazása kötelező lenne. Nem helyénvaló tehát behatárolni azoknak az értékelési szempontoknak a számát, amelyeket a Bizottság használhat, sem pedig fordítva, tehát a Bizottság részére bizonyos szempontok kizárólagos használatát előírni.

A 17. rendelet alapján benyújtott panasz alapján – amelynek elintézésére a Bizottság csak azokkal a jogosítványokkal élhetett, amelyek e keretben őt megilletik – a Bizottság által lefolytatott eljárás eredményeként hozott határozat jogszerűségének elbírálására irányuló kereset keretében lefolytatott bírósági felülvizsgálat szükségszerűen a versenyjogi szabályokra és azok esetleges megsértésére korlátozódik. E felülvizsgálat

Másrészt az EK 85. cikk (1) bekezdésében az EK 81. és az EK 82. cikk alkalmazásának biztosításával megbízott Bizottság kötelessége a közösségi versenypolitika

meghatározása és végrehajtása; e tekintetben diszkrecionális jogkörrel rendelkezik a panaszok elbírálása során. Ez a jogkör azonban nem korlátlan, és a Bizottságnak minden esetben értékelnie kell a versenysérelemek súlyosságát és időtartamát, valamint maradó hatásait.

Ezen kívül a közösségi bíróságnak a Bizottság e területen elismert diszkrecionális jogköre gyakorlására vonatkozólag végzett felülvizsgálata nem indíthatja a közösségi bíróságot arra, hogy a közösségi érdekre vonatkozó saját értékelését a Bizottság által végzett értékelés helyébe léptesse, hiszen a közösségi bíróság által végzett felülvizsgálat célja annak vizsgálata, hogy a vitatott határozat nem alapul-e helytelen ténymegállapításokon, illetőleg hogy nem szenved-e bármilyen jogi hibában vagy nyilvánvaló értékelési hibában, vagy pedig nem utal-e hatáskörrel való visszaélésre.

Mindazonáltal, figyelembe véve azt a tényt, hogy egyrészt a FIFA a játékosügynöki tevékenység szakmaisága és szakmai etikája erősítésének kettős célját követi annak érdekében, hogy védje a játékosokat, akiknek pályafutása rövid, másrészt a licenrendszer a versenyt nem szünteti meg, sokkal inkább tűnik úgy, hogy e rendszer a játékosügynöki tevékenység szakmaisága erősítése céljának megfelelő minőségi kiválasztásnak, mintsem a szakmához való hozzáférés mennyiségi korlátozásának minősül, végül a játékosügynöki tevékenység jelenlegi feltételei – amelyeket a nemzeti szabályozások szinte teljes hiánya és a játékosügynökök kollektív önszerveződésének hiánya jellemez – az engedély kötelező jellegéből adódó korlátozások, és az EK 81. cikk (3) bekezdése alapján mentesítésben részesülhetnek.

(vö. 101–104. pont)

(vö. 80–81., 120. pont)

8. A Fédération internationale de football (FIFA) szabályzata által megkövetelt játékosügynöki engedély, amely e szakma gyakorlásához alapvető jelentőségű, e gazdasági tevékenységhez való hozzáférés korlátját jelenti, és ezért szükségszerűen korlátozza a versenyt.
9. Az EK 82. cikk egy vagy több olyan gazdasági szereplőre vonatkozik, amely gazdasági erőfölényével visszaél, és így az illető piacon folyó hatékony verseny fenntartását gátolja azzal, hogy lehetővé teszi e gazdasági szereplő számára versenytársaival, ügyfeleivel és végső soron

a fogyasztókkal szemben érzékelhető mértékben független magatartás tanúsítását.

Az e cikkben szereplő „több vállalkozás” kifejezés azt jelenti, hogy erőfölénnyel rendelkezhet két vagy több, egymástól jogilag független gazdasági szervezet akkor, ha gazdasági szempontból együttesen, kollektív szervezatként lépnek fel vagy cselekednek valamely meghatározott piacon.

A kollektív erőfölény fennállásának megállapítása három feltétel együttes fennállásától függ: először is az erőfölénnyel rendelkező oligopólium minden tagja ismerhesse a többi tag viselkedését annak ellenőrzése érdekében, hogy egyégesen lépnek-e fel vagy sem; másodsor, a hallgatólagos összehangoltság állapotának huzamosan fenn kell maradnia, azaz léteznie kell valamiféle ösztönző erőnek ahhoz, hogy ne történjék eltérés a piacon való közös fellépés irányvonalától; harmadszor, az aktuális és a lehetséges versenytársak, illetőleg a fogyasztók előrelátható reakciója ne kérdőjelezze meg az együttes fellépéstől várt eredményeket.

(vö. 109–111. pont)

10. A Fédération internationale de football (FIFA) kollektív erőfölénnyel rendelkezik a játékosügynöki szolgáltatások piacán, mivel a tevékenységüket meghatározó szabályzathoz hasonló döntés – amennyiben végrehajtják – azzal a következménnyel járhat, hogy az illető piacon működő vállalatok, tudniillik az egyesületek, meghatározott piacon viselkedésük tekintetében szövetkeztek egymással, hogy ezen a piacon versenytársaikkal, kereskedelmi partnereikkel és a fogyasztókkal szemben kollektív szervezatként lépjenek fel.

Márpedig a szabályzatnak a FIFA-tag nemzeti szövetségekre és az általuk tömörített egyesületekre vonatkozó kötelező jellege folytán e szövetségek és egyesületek viselkedésük tekintetében kötve vannak az általuk elfogadott szabályokhoz, amelyekkel szemben a többi szereplő (játékosok és játékosügynökök) nem tud fellépni, amennyiben nem kívánja magát szankciónak kitenni, amely különösen a játékosügynökök esetében a piacról való kizárásukhoz vezethet. Az ilyen helyzet az egyesületeknek a játékosügynöki szolgáltatások piacán megvalósuló kollektív erőfölényét jelenti, minthogy az egyesületek az általuk elfogadott szabályozással írják elő azokat a feltételeket, amelyek között a szóban forgó szolgáltatások nyújtása történik.

Az a körülmény, hogy a FIFA maga nem gazdasági szereplő, és nem igénybevevője a játékosügynökök szolgáltatásainak az érintett piacon, és hogy cselekvése szabályozási tevékenységben áll, amelynek a játékosügynöki gazdasági tevékenység vonatkozásában való gyakorlása tekintetében saját maga számára alapított hatáskört, érdektelen az EK 82. cikk alkalmazása szempontjából, mivel a

FIFA a játékosügynöki szolgáltatások tényleges igénybevevőinek, a nemzeti szövetségeknek és egyesületeknek a szervezete, következésképpen ezen a piacon tagjai révén cselekszik.

(vö. 112–116. pont)